

Subiectul nr. 1. – 2 puncte, câte 0,25 p/enunț - nu se acordă decât punctaj integral/enunț!

A. Imputarea donației:

- a. depinde de caracterul raportabil sau neraportabil al donației; dacă e vorba de o donație scutită de raport, imputarea se face mai întâi pe cotitatea disponibilă, și mai apoi pe rezerva celui gratificat; dacă donația este nescutită de raport, imputarea se face pe rezerva celui gratificat, și ca regulă, restul pe cotitatea disponibilă a moștenirii;
- b. se face în ordinea în care au fost efectuate donațiile, fiind imputată mai întâi donația cea mai veche (mai îndepărtată de momentul deschiderii moștenirii). Nu prezintă relevanță persoana donatarului;
- c. ca regulă, donația făcută rezervatarului, dacă aceasta excede valorii rezervei, se va imputa pe cotitatea disponibilă a moștenirii; în mod excepțional, donatorul poate să prevadă ca excedentul să fie imputat pe rezerva globală, și subsidiar restul pe cotitatea disponibilă a moștenirii;
- d. operațiunea de imputare a donațiilor nu trebuie cerută de vreo persoană, fiind făcută obligatoriu, fie de notar, fie de instanța de judecată, cu ocazia dezbaterii succesoriale;

B. a. este real că succesorul care ascunde un bun va fi ținut să participe la suportarea pasivului succesoral și cu bunurile proprii, ca o măsură de sancționare a unui astfel de succesibil. Nu este însă și cazul fratelui, din moment ce nu există moștenitori rezervatari care să aibă posibilitatea de a cere reducțiunea donației sau eventual raportul acesteia;

b. neexistând rezervatari, donatarul va păstra bunul, fără a exista vreun temei pentru returnarea acestuia;

c. răspunsul este corect, moștenirea fiind împărțită între frați în cote de câte 1/3, iar donatarul păstrează bunul;

d. bunul obiect al donației nu poate fi urmărit de creditorii succesiunii, din perspectiva acestora bunul ieșind definitiv din patrimoniul donatorului, la momentul donației (afara de cazul în care ar fi promovat vreo acțiune revocatorie după acel moment); creditorii succesibilului vor putea urmări bunul care face parte din patrimoniul donatarului;

Subiectul nr. 2. – 2,5 puncte

Dezvoltarea argumentelor v. J. Kocsis, P. Vasilescu, Drept civil. Succesiuni, ed. Hamangiu, 2016, p. 42-43 și p. 46-47;

Subiectul nr. 3 – 2 puncte

a. soția supraviețuitoare B, va veni la moștenire în concurs cu ascendentul privilegiat C și cu nepotul de frate D. Aceasta înseamnă că B va moșteni $\frac{1}{3}$ din moștenire, adică 6.000 EUR (0,5 puncte); Ascendentul privilegiat C nu-l înlătură de la moștenire pe nepotul de frate D, chiar dacă acesta vine la moștenire în nume propriu, și nu prin reprezentare, aflându-ne într-o situație de excepție de la principiul proximității gradelor de rudenie între moștenitorii din aceeași clasă; ca atare C va culege $\frac{1}{4}$ din restul de 12.000 EUR, adică 3.000 EUR, iar nepotul de frate va culege $\frac{3}{4}$ din restul de 12.000 EUR, adică 9.000 EUR (1 punct);

b. decesul fratelui consanguin X, anterior lui A, nu ar fi modificat în niciun fel drepturile succesoriale mai sus stabilite, fiind irelevant dacă D ar veni la moștenire în nume propriu sau prin reprezentare (dacă se admite că reprezentarea ar opera într-o astfel de situație în care există o singură tulpină) – 0,5 puncte;

Subiectul nr. 4. – 2,5 puncte

- nu e un pact asupra unei succesiuni nedeschise, întrucât există drepturi actuale în favoarea lui A (nu doar eventuale), doar exercitarea dreptului de restituire este amânată după moartea lui B (0,5 puncte);

- în principiu datoriile se divid de drept, creditorul trebuind să urmărească pe fiecare moștenitor legal, corespunzător vocației legale la moștenire (0,25 puncte); fiind însă vorba de o creanță a lui A, garantată cu o ipotecă, A va putea urmări pe moștenitorul care detine bunul ipotecat, în limita valorii acestuia, deci chiar peste vocația sa la moștenire; nu-l va putea urmări pe C decât strict în limita valorii bunului ipotecat, nu și pentru alte bunuri ale acestuia, C fiind oricum urmărit pentru mai mult decât cota sa de moștenire (0,75 p); C va avea acțiune în regres împotriva lui D pentru plata făcută în excedent, peste ceea ce datorează ca moștenitor legal (0,5); Creditorul A se va putea îndrepta și împotriva lui D pentru partea de creanță nesatisfăcută din valorificarea imobilului ipotecat (0,5 p).

Lector Dr. Kocsis Jozsef